

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiect act normativ

Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii, republicată

Secțiunea a 2 –a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Legea nr. 108/1999 reprezintă actul normativ de înființare și organizare a Inspecției Muncii, care a avut la bază prevederile Convențiilor O.I.M. nr. 81/1947 privind inspecția muncii din industrie și comerț și nr. 129/1969 privind inspecția muncii în agricultură, ratificate în legislația românească prin Decretul nr. 284/1973 și respectiv, Decretul Consiliului de Stat nr. 83/1975.

Astfel, din anul 1999, Inspecția Muncii funcționează ca organ de control în subordinea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, având următoarele obiective principale:

- a) controlul aplicării prevederilor legale referitoare la relațiile de muncă, la securitatea și sănătatea în muncă, la protecția salariaților care lucrează în condiții deosebite;
- b) informarea autorităților competente despre deficiențele legate de aplicarea corectă a dispozițiilor legale în vigoare;
- c) furnizarea de informații celor interesați despre cele mai eficiente mijloace de respectare a legislației muncii;
- d) asistarea tehnică a angajatorilor și a angajaților, pentru prevenirea riscurilor profesionale și a conflictelor sociale;
- e) inițierea de propuneri adresate Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale pentru îmbunătățirea legislației existente și elaborarea de noi acte legislative în domeniu.

Dinamica înregistrată în ultimii ani în domeniul relațiilor de muncă, se reflectă în hotărârea legiuitorului de a aduce modificări esențiale în ceea ce privește reglementarea raporturilor de muncă, și totodată, a legislației care privește sănătatea și securitatea în muncă.

Evoluția înregistrată în ansamblul actelor normative care reglementează domeniul de competență al Inspecției Muncii se reflectă nu numai în legislația internă, ci și în ratificarea unui număr însemnat de convenții adoptate în cadrul O.I.M., în calitatea României de semnatară a Tratatului de la Versailles din 1919 și membră fondatoare a O.I.M.

Având în vedere aceste considerente este necesară modificarea și completarea Legii nr. 108/1999 pentru înființarea și organizarea Inspecției Muncii, republicată, instituție care trebuie să-și îndeplinească funcțiile prin raportarea acestora la realitățile sociale cu care se confruntă în timpul îndeplinirii atribuțiilor de control. Astfel, se au în vedere conexiunile și interferențele existente între legislația ce reglementează exercitarea autorității de stat de către Inspecția Muncii și inspectoratele teritoriale de muncă, în domeniile sale de competență, și atribuțiile instituției reglementate în art. 254 din Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare, care fac necesară întărirea activității de control a instituției.

2. Schimbări preconizate

Prin elaborarea acestei legi se are în vedere redefinirea funcțiilor Inspecției Muncii în acord cu dinamica legislației europene și a prevederilor convențiilor ratificate de țara noastră, precum și cu necesitatea adaptării la noile cerințe legate de reorganizarea instituțiilor publice.

Astfel, proiectul contribuie la promovarea unei politici complexe elaborate cu scopul de a asigura aplicarea prevederilor legale, generale și speciale, în domeniul relațiilor de muncă, al securității și sănătății în muncă și al supravegherii pieței.

În procesul de analizare a oportunității elaborării acestui proiect de act normativ, a fost identificat un set de modificări și completări care vizează, în principal, aspecte referitoare la:

- definirea funcțiilor principale ale Inspecției Muncii, având în vedere prevederile Convenției nr. 81/1947 și în acord cu triplul rol pe care instituția îl îndeplinește, și anume: de îndrumător al angajatorilor și angajaților, de control și de sancționator;

- reformularea atribuțiilor generale și speciale, distinct pe domenii: relații de muncă, securitate și sănătate în muncă, supravegherea pieței, în concordanță cu noile prevederi legale și eliminarea celor preluate de către alte instituții;

- instituirea funcției de inspector de muncă cu statut special, în cadrul categoriei funcțiilor publice specifice. Rolul inspectorului de muncă este acela de a controla și constata modul de aplicare a legislației existente în domeniul de competență, fiind un instrument activ al voinței autorității statului în protejarea angajaților, prin investirea acestuia cu exercițiul autorității de stat;

- îndeplinirea atribuției de control a clauzelor cuprinse în contractele individuale de muncă și a contractelor colective de muncă la nivel de unități, pe care le înregistrează, asigurând și evidența acestora;

- crearea cadrului legal pentru elaborarea Statutului inspectorului de muncă, în vederea întăririi capacității de control a instituției și pentru îndeplinirea măsurilor stabilite în Memorandumul de înțelegere între Comunitatea Europeană și România;

- reformularea reglementărilor referitoare la conducerea Inspecției Muncii, prin corelarea acestora cu noile prevederi legislative și asimilarea funcțiilor de inspector general de stat, inspector general de stat adjunct și inspector șef, respectiv inspector șef adjunct cu funcția de inspector de muncă, cu atribuții de control;

- reglementarea unor măsuri de protecție pentru personalul Inspecției Muncii și al inspectoratelor teritoriale de muncă împotriva amenințărilor, violențelor sau a oricăror fapte care îi pun în pericol pe ei, familiile și/sau bunurile lor, precum și reglementarea posibilității de a beneficia de asistență juridică suportată de către instituția din care fac parte în cazurile în care actele și faptele îndeplinite în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, în limitele și respectarea prevederilor legale, fac obiectul unor proceduri judiciare;

- reglementarea unor mijloace coercitive împotriva comportamentului necorespunzător al angajatorilor care se sustrag respectării prevederilor legale. Lipsa unor măsuri severe și a unor sancțiuni corespunzătoare și proporționale cu gravitatea faptei ar conduce la pierderea credibilității pe care trebuie să o aibă inspectorul de muncă, altfel acțiunea sa rămâne lipsită de eficacitate;

- constituirea la nivelul Inspecției Muncii și al inspectoratelor teritoriale de muncă a unui Consiliu Consultativ Tripartit, cu rol de dialog social, a cărui reprezentanți vor fi desemnați atât din cadrul instituțiilor menționate anterior, cât și din cadrul confederațiilor sindicale și patronale reprezentative la nivel național;

- preluarea activității „Revista Obiectiv” ale cărei atribuții se stabilesc prin Regulamentul de Organizare și Funcționare a Inspecției Muncii, aprobat prin hotărâre de Guvern.

De asemenea, s-a considerat necesară majorarea cuantumului amenzilor contravenționale pentru eficientizarea actului de control și responsabilizarea angajatorilor cu privire la împiedicarea inspectorilor de muncă să exercite controlul, la obligația acestora de a pune la dispoziția inspectorilor de muncă documentele solicitate și la îndeplinirea măsurilor lăsate de inspectorii de muncă, în vederea eliminării deficiențelor constatate.

Corelativ cu majorarea cuantumului amenzilor contravenționale s-a prevăzut și posibilitatea contraveniențelor de a achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia jumătate din

minimul amenzii prevăzute de lege, corespunzător faptei pentru care a fost sancționat.

Este foarte important ca inspectorul de muncă să aplice sancțiuni proporțional cu gravitatea faptelor săvârșite de entitățile controlate, pentru a nu lăsa lipsit de efecte obiectivele urmărite prin actele de control.

Ținând seama de importanța deosebită a activității de control a Inspekția Muncii și inspectoratelor teritoriale de muncă în domeniile relațiilor de muncă, al securității și sănătății în muncă și al supravegherii pieței produselor pentru care a fost desemnată, este necesară adoptarea acestui proiect de act normativ.

3. Alte informații - Nu este cazul

Secțiunea a 3 –a Impactul socio – economic al proiectului de act normativ

1. Impact macroeconomic

Nu este cazul.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3. Impactul social

Prin promovarea acestui proiect de act normativ se urmărește modificarea cadrului legal în baza căruia este organizată și funcționează Inspekția Muncii și inspectoratele teritoriale de muncă, prin redefinirea funcțiilor și atribuțiilor Inspekției Muncii și a inspectoratelor teritoriale de muncă în acord cu atribuțiile stabilite prin alte acte normative și ținând seama de triplul rol pe care aceasta îl îndeplinește, și anume: de îndrumător al angajatorilor și angajaților, de control și sancționator.

4. Impactul asupra mediului

Nu este cazul.

5. Alte informații - Nu este cazul

Secțiunea a 4 – a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani	Media pe 5 ani
1	2	3	4
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) impozit pe profit ii) impozit pe venit b) bugete locale: i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) contribuții de asigurări			

2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii b) bugete locale: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii			
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale			
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare			
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare			
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare			
7. Alte informații			

Secțiunea a 5 – a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare	Elaborarea proiectului de lege privind Statutul inspectorului de muncă și inspectorului social
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Nu este cazul
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Nu este cazul

4. Evaluarea conformității:		
Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării	Gradul de conformitate (se conformează/nu se conformează)	Comentarii
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul	
6. Alte informații	Nu este cazul	

Secțiunea a 6 – a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în	

<p>care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ</p> <p>3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile H.G. nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative</p>	
---	--

<p>4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile H.G. nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente</p>	<p>Nu este cazul</p>
<p>5. Informații privind avizarea de către:</p> <p>a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi</p>	<p>Prezentul proiect de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ și Consiliului Economic și Social</p>
<p>6. Alte informații</p>	<p>Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii și avizat în cadrul ședinței Comisiei de Dialog Social a Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale</p>

<p>Secțiunea a 7 – a</p> <p>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>	
<p>1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ</p>	<p>A fost supus dezbaterii publice, conform procedurilor în vigoare, reglementate prin Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică</p>
<p>2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice</p>	<p>Nu este cazul</p>
<p>3. Alte informații</p>	

**Secțiunea a 8 – a
Măsuri de implementare**

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	
2. Alte informații	

**MINISTRUL MUNCII, FAMILIEI ȘI PROTECȚIEI SOCIALE,
Ioan – Nelu BOTIȘ**

AVIZAT:

**PREȘEDINTELE AGENȚIEI NAȚIONALE
A FUNCȚIONARILOR PUBLICI**

Andras SZAKAL

MINISTRUL FINANȚELOR PUBLICE,

Gheorghe IALOMIȚIANU

**MINISTRUL JUSTIȚIEI,
Cătălin Marian PREDOIU**